76de Jaargang — № 32

Zaterdag 9 Augustus 1930.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel ..... fr. 1.00
Puschen Allerlei- in Provincie nieuws ..... fr. 2.00
Vonnissen en doodsberichten ..... fr. 3.00

Kleine Aankondigingen:
van 1 tot 4 regels ..... fr. 2.50
Elke regel meer ..... fr. 0.50
Voor meer dan één inlasseching, prijs volgens akkoord.

Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor Donderdag middag.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREEL EN REDACTIE:
Drukkerij COLLEE
— (Naamt. Maatsch.) —
TONGEREN
Postcheks rekening n. 34855.
Telefoon 12

Abonnementprijs: fr. 12.50 per jaar,
Vooraf betaalbaar,
20 centiemen het nummer.

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gezonden worden aan den uitgever.

Bedenkingen bij "Bedenkingen,,

(Vervolg).

« De Bilsenaar » zoekt den Herderlijken brief in strijd te brengen met de houding van eenige Kerkvoogden, destijds toen het werk der Loge tegen de zending der Kerk hier in volleu gang was. Welk verband heeft die houding met de strekking van dezen brief ? Wil de « Bilsenaar » soms doen geloven, dat ooit één Bisschop in het bevestigde België heeft verkondigd dat Belgie niet ons vaderland is ? Kom er maar mee uit ! De geschiedenis is de geschiedenis, en de Kerk vreest haar niet. Gij hebt het recht om te bewijzen. Maar waar haalt gij het recht vandaan, de besturende Kerk van tegenspraak in de zedenleer verdacht te maken, waar gij een protest tegen de politiek doorceenwart niet een verklaring omtrent vaderlandschen plicht !

Het zou ons wat ver voeren, onzen wijsgeerigen staatsman op alle punten te volgen, waar hij eveneens politiek beleid, staatsvorm, gezag, gezagsdrager en vaderland hopeloos doorcenklutst, en waar hij zelfs het hemelsbreed onderscheid tusschen een staatsrecht en een willekeurig cultuurbelang niet vermoedt.

Zien wij nog wat naar zijn fameus federalisme.

De Limburgsche vlaamsch-nationalisten, die al lang nat voelden, zijn op een gegeven oogenblik, om niet finaal te verdrinken, in 't schuitje van het federalisme gekropen.

Maar er zijn twee federalismen.

Het eene is de verbinding van meerdere tot één, in het streven naar eenheid.

Het andere is de ontbinding van één in meerdere, in het streven naar scheiding.

Wanneer ik verschillende naburige winkelhuizen bijeentrek tot één zaak, is dat federalisme van vereeniging, waarin eenmaal dat geheel zal worden uitgebouwd tot een prachtig handelshuis. Wanneer ik daarentegen één groot handelshuis voor twee, drie verschillende zaken splits, is dat federalisme van vereeling, waarin eenmaal dat geheel zal worden uiteengescheiden voor verschillende eigen huizen.

Dit laatste is het « federalisme » van « De Bilsenaar » en zijn gelijken. Hij verklapt het zelf — zoo 't nog niet voldoende bekend is — in zijn verwaande polemiek tegen de Kerkelijke Overheid, het gerechtigd, hetlig gezag in zaken van geloof en zeden. De chirurgijn, die zich steeds maakt onze Herders van een kwaal te opereeren, voert een lancet waarmee hij zich ongenadig in de vingers snijdt.

Hij zegt : « De huidige herderlijke brief, de politieke meening der Bisschoppen stellende tegenover die Vlaamsche beweging welke gaat tegen den centralistischen staatsvorm van België, toont duidelijk aan tot welke gedachte macht in het land het Vlaamsch nationalisme is gegroeid. Verheugend, den groei van onze macht door hooger hand erkend te zien ». En verder : « en toch moeten we vanwege onze Bisschoppen het verwijt hooren van opstand tegen het kerkelijk gezag ».

Wat staat er geschreven in dezen stijfselstijl ? Wat anders dan dat het vooroordeel nationalisme en 's Bilsenaars federalisme een pot aat is ?

Hoe kan er ook een Belgische federatieve vrijheid bestaan voor hem wien Belgie uit 'n booze is ? Het is een winden.

Ontegenzeggelijk het ergste in het exploit tegen den Herderlijken brief is zijn besliste tegenspraak tegen het geestelijk gezag.

De Bisschoppen noemen plechtig, van den kansel, hun optreden een daad van hun gezag. Zij « verklaren en onderrichten als herders de zielen ». Wat zegt « De Bilsenaar » ? « De herderlijke brief, de politieke meening der Bisschoppen stellende tegenover die Vlaamsche beweging...» Hoort gij dat, Katholieke Limburgers ?

De opvolgers der Apostelen zeggen : in naam van Christus-Koning en op uw geweten. « De Bilsenaar » verheft zich en roept: gij doet politiek, blijft af !

Noem zoo iets nu : « Vlaanderen voor Christus » !

« Voor trouwe zonen der Kerk, die we willen blijven, is het een pijnlijk conflict » zegt hij.

Zooveen was het « verheugend », nu is het « pijnlijk ».

Wij meenen vooral dat het ellendig is.

En toch, het ware zoo eenvoudig ! Immers, St-Thomas zegt : de liefde is an den wil.

De Verworpenheid van het Vlaamsch Nationalisme

Ward Hermans van de H. H. Sacramenten uitgesloten.

Z. Em. Kardinaal van Roey heeft den frontist Ward Hermans doen weten, dat hij, wegens zijne artikelen in « De Schelde », de H.H. Sacramenten niet meer mag ontvangen, tenzij hij openlijk zijne aanvallen tegen het Belgisch Episcopaat terugneme.

De Herderlijke Brief en Rome

Voor dezen onder de Vlaamsche Nationalisten, die in hun onbesuisdheid en wilden hoogmoed meenen de leering der Belgische Bisschoppen te mogen tegenspreken of in twijfel te trekken zal het heilzaam zijn om weten dat het groote orgaan van het Vatikaan, de « Osservatore Romano » met ongemeenen lof den pastoralen brief onzer Bisschoppen, welke het vlaamsch nationalism definitief komt te veroordeelen, heeft besproken en geheiligd.

Het artikel is van 26 Juli en heeft grooten indruk verwekt.

De inhoud is hoofdzakelijk dat het de geest van het catholicism is, die gedurende een eeuw het Belgisch nationaal bewustzijn heeft ontwikkeld en den gemeenzamen geest van eendracht tusschen onze beide broeders stammen heeft bevorderd. Hij eindigt in groote vobloeing met de bestatiging dat de woorden der Bisschoppen het Vaderland alleen maar België is en wezen kan ».

Men mag dus gerust en gewis verwachten dat, moest er in zekere katholieke middens verzet of wederstand opdagen tegen de leering onzer Belgische Bisschoppen, de machtige stem van den Paus niet lang meer zal uitblijven om het allerlaatste woord tot de wederspaanagen te zeggen, en deze voor altijd « knock-out » te slaan, gelijk dit in Frankrijk met de nationalisten der « Action française » is gebeurd.

Vaderlandsliefde.

Wat is er in den laatsten tijd al met geschreven en gesproken over vaderlandsliefde ! Deze wordt bij alles betrokken ; wordt zelfs door velen gekoppeld aan zaken die eigenlijk met echte vaderlandsliefde geen uitstaans hebben ; wordt zelfs door sommigen uitgebuit voor persoonlijke belangen of ten voordeele hunner politiek, waar de echt gevoelde vaderlandsliefde verre zou moeten boven verheven zijn.

Geen wonder dan ook, dat in kwestie van vaderlandsliefde de gedachten van velen hedendaags verward zijn en vol wanbegrippen.

In hunnen Herderlijken Brief over 's Lands Eeuwfeesten hebben HH.HH. de Bisschoppen dan ook klare begrippen over de Vaderlandsliefde uiteengezet en tevens op wijzende dat deze voor alle burgers een plicht is.

Wij zien verre van zogenaamde «patriotards» te wezen, die van het vaderland een soort afgod maken ; zulke hedensche opvattingen laten wij aan den Italiaanschen Mussolini, of aan de Fransche dreamers der «Action Française» die door Pius Pius XI te recht veroordeeld werden. Alles moet op zijn plaats blijven ; ook het vaderland. Maar zonder er een wiuroek voor te branden, die enkel aan God verschuldigd is, moet elkeen het vaderland, dat het zijne is, eeren en beminnen, en aan de wettige overheid gehoorzaam zijn. Het vierde gebod van God is geen ijdel woord.

Die waarheid moet thans gezegd worden: en een Vlaming, die uitteraard hou en trouw is, verneemt daarmee niets neuws. Voor hem is het altijd een eere geweest een man uit één stuk te zijn en zijn woord nooit te verloochenen !

* * *

In zekere kringen gooit men soms de verpliehtingen, die wij jegens het vaderland te vervullen hebben, over boord, onder voorwendsel dat alles er niet ten beste is en dat de Vlamingen, in het bijzonder, lange jaren stokrecht werden in hunne taalrechten ! Zoo is het inderdaad, en de huidige regeering, die ons nu voldoening schenken wil, is de eerste om de begane fouten te erkennen en te betreuren. Maar zelfs met de gebreken die in alle menschelijke instellingen onvermijdelijk zijn, behoudt het vaderland het volle recht op onzen eerbied. De verklaring der Bisschoppen is desaangaande goud waard.

— « De plichten van den burger jegens het vaderland, zoo schrijven zij, evenals die der kinderen jegens hun ouders, worden opgelegd en bekrachtigd door het vierde gebod van God. En men meene niet van deze natuurlijke en goddelijke verplichting ontslagen te zijn, omdat men in zijn vaderland onvoldoenaktheden en leemten zou waarnemen, evenmin als niet het recht zou hebben zijn ouders te verloochenen, omdat men in hen gebreken of zelfs ondeugden zou waarnemen ! »

Het land is de uitbreiding der familie : en bij onze gehoorte worden wij tot van beiden, De rechten en plichten die eruit voortsproten, worden zoo licht niet van de schouders geschuifeld. Wie het hart op de goede plaats heeft, erkent dat het vaderland een soort vaderschap uitoefent welk te vergelijken valt met het vaderschap der ouders in de familie. God staat boven alles ; doch na God is het vooral tegenover zijne ouders en zijn land, dat de mensch schuldenaar is !

Stad en Buiten

Algemeen is het gekend dat de dorpen ter profijte der stede worden ontvolkt en dat er bij velen een soort van verachting en kleineering voor het platteland bestaan. De bewondering, het verlangen en de grootte verwachtingen worden naar de stad gericht terwijl den gezonden, schilderachtigen buiten wordt neiskend en uitsicht.

Alles komt het dat het platteland de werkkrachten moet missen, die de stad nu nog in dezen tijd van algemeene krisis te veel heeft.

De buitenlieden komen naar de groote stad om, naar hun meening, veel geld te verdienen, het leven schijnt rustiger en gemakkelijker ingericht, zij worden aangetrokken door den bedrieglijken, meer uiterlijken welstand.

Ja, zoo schijnt het te zijn. Maar wees zeker, de masse heeft in de stad bekrompen, het mangelt er aan gezonde, verstersende lucht, en behoorlijke huisvesting. Alles is erge penduur, er is gaan middel om met zijn inkomen een verblijf te ontdekken, waar de haard ruim genoeg is om een behoorlijk gezin kinderen te laten bijschuiven, zoodat het verblijf daar noodlottig is voor de gezondheid en de zeden van het volk.

Van een anderen kant beschouwd, wat al schadende en schadelijke vermaken prikkelen er de genotzucht : pronkzucht, machtleven en dronkenschap ondermijnen er de lichaamskrachten. Daarbij heeft de verslapping der godsdienstpliehten het gezond familieleven vergiftigd.

In de grootstad treft men zoo weinig natuurschoon aan, men zoekt er vermaak in sport, concerten, kinema's en wat weet ik al. Veel pracht en schittering, waarvan de menschen zich zelf den opschik en de versiering aandekken ziet mer er, en het gefabrieerde behaalt elken dag op het natuurlijke gezwiele de overwinning te meer.

Maar is dan de landelijke eenvoud de stedelijke aanmatigheid waard ? En is dan het ontkennen leven, dat de stedelingen wordt opgelegd zoo zoo heilbevengend voor hart en zenuwen, als de kalme bezaligheid waarmee op den buiten den dag verfloept ?

De meeste buitenlieden, die eens den voorkeum aan de stad gaven boven Gods frische, schilderachtige natuur zijn toch zoo gelukkig wanneer ze op den buiten een gelegenheidsbezoek aan hun ouders of familieleden hebben gebracht ! Is zeggen zij een gansch ander leven ; men ademt er toch zoo ruim dan binnen die eene stadsmuren, hier wordt men toch niet lezen de schenen gestuwd, noch op de teenen getrapt en gewaar van aanhopend onder dreodende autos te geraken bestaat er bijna niet.

Zij hebben uit den mond van familieleden vernomen, dat ook het dorp nu veel meer gaven van voornitgang te bezit vielen, dat, dank zij de machienen van allen aard, de arbeid er min aanhoudend en vermoiend is en bij velen bestaat de vensch op vaders hoeve of in de buurt weer te keeren en daar met Gods zegen zijn eigen heer en meester te zijn.

Gelijk de buiten de spieren en zenuwen sterker maakt en kracht en gezondheid aan bloedeloze stedelingen veerschenkt, waarom zou 't rustschenkend groen en de bloemen van weiden en boomgaarden ook de opgewonden geesten der stad niet brengen tot meerdere kalmte en bezadigheid ?

Onze landbouwerskinderen die noodgedwongen naar de stad trekken, moeten daar bescherming zoeken tegen zedelijke en godsdienstige gevaren in vereeniging van socialen en godsdienstigen aard. Zij moeten werken aan eigen geest en zeden te bewaren en zich niet laten besmetten door de verderfelijkheden der grootstad.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Astrid omhelst het Katholiek Geloof

DE PLECHTIGHEID HAD PLAATS IN DE KAPEL VAN HET AARTSBISSCHOPPELIJK PALEIS TE MECHELEN. — Dinsdag 5 Augustus werd H.K.H. de Hertogin van Brabant, in de katholieke kerk opgenomen door Z.Em. Kardinaal Van Roey.

De plechtigheid had plaats in de kapel van het Aartsbisschoppelijk paleis te Mechelen. Zij geschiedde in de aanwezigheid van Z.K.H. de Hertog van Brabant en Z.E.H. Kim. Dessain en van E.H. Leclef, particulier secretaris van Z.Em. den kardinaal.

Met overgroote vreugde zal ook de Katholiek België zich gelukkige tijding hebben vernomen, en van ganscher harte God dank brengen voor die groote gunst zijner genade en geestlicht in dat jubelgaar voor ons vaderland.

BUITENLAND

DUITSCHLAND.

Noodlottige ontplofling. — BIJ PROEFNEMING MET GASMASKERS : TWEE DODEN, EEN ZWAARGEWONDE.

Naar de Koln'sche Zeitung waren in den nacht van Dinsdag op Woensdag twee arbeiders van de maatschappij voor stofmaskers toffen te Knapsack bezig met deze voor te proeven bakaal de dichtheid te bepalen van hun door de fabrieken verstrekte beschermende maskers.

De arbeiders waren onder leiding van een pomper het lokaal binnengegaan hadden de gasmasters voorzien ... [illegible] ... een prikkelend gas bevat, bestaande op stijgen boven van het ... werkt. Nadat hij had de pomptjes de patroon aangezet en er er ontbrand een voeschrikkelijke ontplofling waardoor het lokaal in vlammen gehuld werd.

De pomper rukte de deur open en ... deuren den arbeiders die zij binnen op den grond moesten gaan liggen en zich hieren en weer moesten rollen om hun bezoedelde kleeren te doven. De arbeiders ... den werk echter niet ... doch nu ... brandende kleeren naar ... [illegible] ... op hun ... [illegible] ... dat ... [illegible] ... terwijl ... [illegible] ... wanneer ... [illegible] ... stierin te werpen.

Met erneuvige brandwonden werden zij arbeiders naar het gasthuis te Keulen gebracht. Twee hunner zijn ... [illegible] ... dien ... [illegible] ... Over de oorzaak is nog niets ... [illegible] ... bekend. Daar het ... [illegible] ... lokaal gelegen ... [illegible] ... gekomen. ... [illegible] ... van de deur ... [illegible] ... gaan en daar door een ... [illegible] ... ontplofling zou gebracht.

BELANGRIJK BERICHT

Ter oorzake van het Hoogfeest van O. L. Vrouw Hemelvaart, op Vrijdag aanst. 15 Augustus, wordt ons blad daags te voren, op Donderdag 14 Augustus, gedrukt.

Wij verzoeken daarom onze berichtgevers, de Heeren Notarissen en al de personen die inlasschingen willen laten doen, om hunne mededeelingen een dag vroeger in te zenden.

RUMENIE.

Vreeselijk drama. — WRAAK VAN EEN ONTSLAGEN WERKMAN. — In een oliestreu van het Roemensche plaatsje Sarupa heeft zich in den nacht van Vrijdag op Zaterdag een afschuwelijk drama gespeeld.

Een ontslagen arbeider is het huis van zijn voormaligen werkgever binnengedrongen, terwijl diens vrouw en drie kinderen nog opgesloten verbleven, zich aan zijn ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... Daarnaar op zijn verzoek ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]